Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІаларІихета!

ДАЛА

СССР ЛАКХОЧЕ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувІ 1923 шера денз ◆ ШОАТТА, 18 МАЙ, 1985 ШУ. ◆ № 60 (7095). ◆ Мах 3 кеп.

Цу деших лаьца тІаийцача соцам тІа КПСС ЦК белгалдаьккхад, вай социалистически строя хІама хьадара кизаш, советски вилара хьоьгІ тІех хилар шеран гуч чаІоалаш латтача хІанзарча хинарча хьалаька, коммунистически морален нравственностен принципаш боьшуна кхочушдилар, ваьгаш хьалха тІехьаьккха спирт доалла малараш мелар сиина дала пІйрча гІулакхаш а доаьхІн, хулаьмс оамалашш а дІаьхьа заамах юхедисарашш дІадахар кьаьстта лоарХІаьнс хилар.

Вайна цІенхаьгІа дата на дАлла йиш йовцург дола хІама да, тІехьаьккха малар меларан алкоголизмаш проблема яра эта хилар.

ТІехьаьккха малар мелаш алкоголизм пІемаьхкар хьалхагІа де лаьрХІа хинна гІулакхаш сеала хІоачушлу. Кампанейн, банкна боагІгІача тайнара кІаштІеьхьа-бІаьнна а ГоргаІга а боьшаш лоаттабу ца социальн пулмацара хьовсам. Ахоачам болаш координированн дан цу дахьа паччахьаьнна бозьаьнен организаца, партийн общественнин организацеш деш дола гІулакхаш.

Боьхощна йоаркъаьл ян ан тІехьаьккхаьлгІа проблемаш. КІезига ян ма ирача дешаш та хьгаро тІехьовдаш йоьла мотттигаш, хІаьта дІатІаІаргІаш а яз. Бадача ишин дешаш дахьа дІайхетІаш юрта бохабу малараш мела мегарг-доаьнан хІдарх, ахоачам боллаш дІа а доаьвІйчу сценаш малараш мелар хІаьнарча ноахала а кьаьстта тІехьаІаДогІача ноахалгІа а уннаьхІенонна, ерриеча общественна а мел зеко да. ВІолла да йиш йоаьшш дола хІама да массовин информацин средствашца, литературца цкьайолча произведенеш тІа, кино, телевидение, йоьхьа «культурно», боарамагІа спирта малараш мелар могадар, тайп-тайпара малараш а меллаш йоьла чоьмш, малараш ка кизаенна ратулаш хозача оагІоргахьара хьехьулхнар.

Дуьнхьа партийн, советски, общественнин организацеш тІегІорта духьал а ювлаш ихадетташ наха ювхе чоаргІаенна малар мелилга хилаша ца доаллаш а де ІІаьма доаьшш а гІулакх хеташ а ца доаьхІна. Ахетабе а доола лерІІа доаьда хетарвиш. ТІехьаьккха корта бохабу малар мелар аморальн, антисоциальнин гІулакх ларлаш цІьаьнна. ТІехьаьккхаьгІа малараш духьала аша боагІгІача боарамагІа пайда ийбаш замона инзаьхн обществена хетарвиш.

Дуьнхьа дукьаІа болх а соьстенн ваьх берригаш а бокъоьнца ахетаьнна да, спирта малараш меларо доьхка экономическин а моральн а то дешш хилар, ян ваьй общества ваьлара ца йиш йоаьшш дола хІама хилар. Центральн а моттигашкарча а партийн органашца шоьш кхуьлйитача письмош» тІа цар ІІаьлех ТІехьаьккхаьгІа малар меларан, алкоголизма, шоьш цІагІа малараш дахар сеца ІІаьлоаьхкхитта ІІалащсердола гІулакхаш дар.

ТІехьаьккха малар мелаш алкоголизмаш юкъара ІІаьккхар бокъха политическин доаРХІан болча социальн дешарг хьесте а дерІІаш, КПСС ЦК хьадийлаг союзн республикан Комиратей ЦК, парте крайкомашкарг, обкомашкарг, горкомашкарг, райкомашкарг, СССР министерташкарн ведомстташкарн, союзнин автономнин республикан Министрийн Советашкарг, моттигашкарча халха депутатийн Советеи исполкомашкарг, партийн, профсоюзнин, комсомольскин организацешкарг, боьхаьнн кулгалхоьнарг а, ТІехьаьккхаьгІа ІІаьлоаьхкхитта ювхе ТІегІорта ТІоьгІбаран цух дІайхетІаш цух бохабу малараш мела мегарг-доаьнан хІдарх, ахоачам боллаш дІа а доаьвІйчу сценаш малараш мелар хІаьнарча ноахала а кьаьстта тІехьаІаДогІача ноахалгІа а уннаьхІенонна, ерриеча общественна а мел зеко да. ВІолла да йиш йоаьшш дола хІама да массовин информацин средствашца, литературца цкьайолча произведенеш тІа, кино, телевидение, йоьхьа «культурно», боарамагІа спирта малараш мелар могадар, тайп-тайпара малараш а меллаш йоьла чоьмш, малараш ка кизаенна ратулаш хозача оагІоргахьара хьехьулхнар.

Дуьнхьа партийн, советски, общественнин организацеш тІегІорта духьал а ювлаш ихадетташ наха ювхе чоаргІаенна малар мелилга хилаша ца доаллаш а де ІІаьма доаьшш а гІулакх хеташ а ца доаьхІна. Ахетабе а доола лерІІа доаьда хетарвиш. ТІехьаьккха корта бохабу малар мелар аморальн, антисоциальнин гІулакх ларлаш цІьаьнна. ТІехьаьккхаьгІа малараш духьала аша боагІгІача боарамагІа пайда ийбаш замона инзаьхн обществена хетарвиш.

Дуьнхьа дукьаІа болх а соьстенн ваьх берригаш а бокъоьнца ахетаьнна да, спирта малараш меларо доьхка экономическин а моральн а то дешш хилар, ян ваьй общества ваьлара ца йиш йоаьшш дола хІама да. Центральн а моттигашкарча а партийн органашца шоьш кхуьлйитача письмош» тІа цар ІІаьлех ТІехьаьккхаьгІа малар меларан, алкоголизма, шоьш цІагІа малараш дахар сеца ІІаьлоаьхкхитта ІІалащсердола гІулакхаш дар.

Белгалдаьккхад наьна мучьа за ВІаьтІехьаІаьккхилга, кьаьстта кагирхой яр, тоьдар, мучьаьча хаьнах хьаьжаІаргІа гайн вІебета ІІалащсердола хьалаш хьалар, наьна хьешташна хьеннка клубий сеть, цу дахьас наьна бахьана моттигашна а хьаьлар, соьстенн ВІаьтІехьаІаьккхарн чаьхьенкхаран нарна масси оагІора гІо дар дИнза дарІІолаш доаьгІа хІама хилар. Из гІулакх деш, кокахтар на хулна ларкхаГІа а долаш, вайда вІебе бен культурно - просветительн, туристско - экскурсиен болх, самодеятельностн художественнин Іилма - технический творчество дегІаьхкулара Іолча профсоюзнин материальн базах, хьалдаьд деза коллективно-домий безпашин хьесбешашин лелвар. Санаторешка, салоІача цІеношна, профилактореша, туристскин баьнаьш, турмаьлдаш еш, кьаьстагІахой коллективно санІа бахача, хІама а ювта общественнин тІаьнарча дерриеча тайпашна дохна а ма дохнийн ваьла а ца малийтта спирта малараш.

Нийса лаьрХІад 21 шу даьлаьна Іолча ваьлаьн спирта малараш дохнийн дехьар.

ВЛКСМ ЦК, комсомола комитеташца тІаьлаьлад магирхошта антиалкогольн кхетам бахар шоьй этарг доаьхІамагІа декдарех даІ лерхІнга, малаГІа тайнара а хьуьш боьгІаьрта спирта малараш мелаьрца малар ца хуьлг, кагирхой сайреаьнин цу тайнара йоьа ювх мероприятеш йолча уж ца мелийтилга, дешарг-доаьгІ, студенташта хотІг, кагирхой общественнин спирта малараш мелга цІендаь дІадахкха ГІертІга.

СССР Минвузе, СССР Госпрофобразованна, СССР Минпроса, СССР Минздрава тІаьлаьлад ВЛКСМ ЦК лаьхьа а ловшаш йоьгІ ерриеча дешарг-доаьнашна кагирхошта антиалкогольн просвещеин яра цІ йоьа система оттаьрн чаьхьенкхаьн.

Идеологиеча учреждеташ, массовин информацин средствашца, творческин союзашца, «Знание» ІІаьна обществе де дезар да антиалкогольн пропаганда хоалам боллаш товар, малара тІаьхуьш хурбоаьдаш. ТІехьаьккха малар мелара мешар хурбоаьдаш ваьа ткетам бар, геттара ІІеснчча боарамеле мелле а спирта малараш ваьа ужаьцнонна деш доаза зе, хІаьта ишта общественнин ваьлара - экономикана, быта, ваьла моральн сибаьта. самостема из ІІоагІа іаьчкъ хилар хьаьта ДІагойтар. Хилийта йиш ий театранна, кино, теле а радио а передаванин, художественнин произведенеш тІа малар а доаш ца отаьдара пропаганда ешІ йола мотивашш.

Лича баьхьаьна доаьш лаьрХІад кьаьстагІа коллективашкарн дезаьлийн тІехьаьккха малара профилактика яра опыта, алкоголь ювхе йоьаьча корача традицеш, хІаьхарча хаьнча обрадех шерра аувшар, тІехьаьккха малараш молар ДІадахкара деча гІулакхий хьаьжаьца бахча ишта хІаьдаьвІ информация яр.

ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК, СССР Спорткомитет, министерташна, ведомстваш, халха депутатийн моттигашкарча Советаца де дезар да болх бен йоьча спортзалех, стадионех, хьаьта гІирсех эффективнаш пайда ийбар, унах ціено товарех культурно-хьехам белаьрг балха йоьа поьмешин площадкашш инвентарийнна кьаьстарн уж тоьар, ваьлла а чоьлхаьс доаьна спортивнин гІирсаш ІІаьлдаьра дезаььгра кьаьстагІахой коллективашкарн, моьй зоІаьнга спортивнин обществашкарн, бахача паьха инициативеш хьаьлаьдар. Тарошшна хьешка ГІертта де ца хІара кьаьстагІа коллективашна цІ-цІ-ца ца тайнара бола гІирс хилийта. ТІагІертта йовркке еза наьх бахача мигорайонашна беча спортивнин-массовин бола предприятеш учреждениешн доаттаева общества практика.

Белгалдаь да, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС-а, ВЛКСМ ЦК-ас даьна а лоаьнаш, шийтІаьгІа пятилетке клубаш, культура дворецаш ДІеношш, спортивнин ГІирсаш, кьаьстта городашкарча нерача районашкарн юрташкеч, хьаьлдеГІен реконструкци елгеН ПІердаьгІа дешнга хьожаргІаьлар.

КПСС ЦК хьадийлаг СССР МВД, СССР Прокуратура, СССР Минюста, царна чуйкаГІача органий кулгалхошкара полномашта йоаГІ-йоаГІача производственнин объединеешна, предприятешна, организацеешн колхозашца ІІаьта ишта ІІаьлоаьхкхитта комитеташца берта а йоьаьнн, белгалдаьла объединений, предприятей, организацей, колхозий финансинн планашна (сметашна) физкультурно-дарбанн культурно-массовин болх бара хьежадеча ахчаш средствашца клубашн спортзанаш а оборудованеш хьалхара центрашца а.

СССР министерташца ведомстваш, союзнин республикан Министрийн Советашца ІІаьта ишта ІІаьлоаьхкхитта комитеташца берта а йоьаьнн, белгалдаьла объединений, предприятей, организацей, колхозий финансинн планашна (сметашна) физкультурно-дарбанн культурно-массовин болх бара хьежадеча ахчаш средствашца клубашн спортзанаш а оборудованеш хьалхара центрашца а.

СССР министерташца ведомстваш, союзнин республикан Министрийн Советашца ІІаьта ишта ІІаьлоаьхкхитта комитеташца берта а йоьаьнн, белгалдаьла объединений, предприятей, организацей, колхозий финансинн планашна (сметашна) физкультурно-дарбанн культурно-массовин болх бара хьежадеча ахчаш средствашца клубашн спортзанаш а оборудованеш хьалхара центрашца а.

СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ

ТІЕХДАЬККХА МАЛАР МЕЛАРИ АЛКОГОЛИЗМИ ДІАЯККХАРА, МАЛАРАШ ДОАХИЛГА ДЕХКАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬА

СССР Министрийн Совето тІехдаьккха малар мелара алкоголизмаш дІаяккхарах, малараш доахилга дехкарах долча деш хьаьхьарца лаьр дийца а дийца, союзнин автономнин республикан Министрийн Советеш, халха депутатийн краевойн областнийн Советийн исполкомашн, министерташн ведомстваш дехкарийла яьй тІехдаьккха малар меларанца, алкоголизмана, ІІаьгІа хьду сагмотт а ихадола чІоаІга спирта малараш меларо доьхка экономическин а моральн а то дешш хилар, ян ваьй общества ваьлара ца йиш йоаьшш дола ІІаьгІа хьаьжаьца ТІаберзабаь кьаьхьегача колленктивашца, боьхощна лоарена органашца хьежаьрга ІІаьгІа бен:

мичча тайнара даде а малараш мелга ерриеча коллективашца лоарІІодоаьца хьежаьрга хьадара боьла предприятийн, организацийн нуьгалийн бехкоькам лаьккхе;

гражданаш, кьаьстта кагирхой, общественно-политически ваьлара, ІІилма-техническин ваьлара дукьаІа воьхьеца, художественнин самодеятельностца, искусственнин, физкультурнин спортаьмн ювхе дагІ лаца ца йиш ГІаГІа безам боьаш хулга ІІаьлаца;

производствеца общественнин моттигашнен малараш меларанца, ІІаьгІа ишта малараш доаьшш а корта бохабу малараш дарца, цар сахетам дахкбара кьаьхьегача коллективашта, общественнин организацеш, дезаьлийн ІІо де доаьгІа.

ХІара микрорайнан тІехдаьккха корта бохабу малараш меларанца ювхе ІІаьгІа малараш доаьгІаьрта, ву хьаьжаьца профилактическин болх бара бола чурча ГІулакхий органийн бехкоькхан лаьккхе. Хьаьн ваьй ваьлара ца йиш йоаьшш малараш доаьгІаьрта, доаьгІаьрта, кьаьстта юрташца, ІІаьта ишта корта бохабеча малараш спекулаци ерриеча ІІаьгІа ІІаьгІа ІІаьгІа ца йоьаьнна, малараш а

ТІЕХДАЬККХА МАЛАР МЕЛАРИ АЛКОГОЛИЗМИ ДІАЯККХАРА, МАЛАРАШ ДОАХИЛГА ДЕХХАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬА

(Жистедовлар. Доллалур 1-ча сагіа ГІа).

бллкхоштен ГІулаьхерча нагах дакна кертерча итогех а кьаст-кьаста ваденеш кюачашъкъах а хьежаю премеи алапеца кьаьна. Ваьдуо ТІе пракгиаьна юкъедоалгда.

Союзни республикан Министрий Советашта Центросоюза ТІаДилдад из моша бо-лаш, бокъабаь е ГІерагІа бохкар шерлар духа. кюаьнашкара, сохозашкара, балхача нахагара совлеп бола сем, комсаш, комарашн дукхаГІа хьаьнеГІа, цу продукция нарешеш, компоташ, джемаш, сокаш еш переработка елга, ІІаьна ишта ун кертерча даьлье кагийча расфасовкаГІа арахецаГІа.

Предприятеште, цу даьлье волгоградта а, организацешта, учреждешта бокъо лаш гражданинкара ціаГІа хьадаь чхьаГІар, чхьаГІара материаллаш хьаьЙе.

Союзни республикан Министрий Советашта, СССР торговле министерстване, Центросоюза, торговь сеть йолча кхьча министерстваш тех ведомствашт могадаьлла уьх гаргаргара шерашка кьаьнъ ликероводочни изделеш алхха специализированн тинашка е кхачаг продукташ йолчачу чакашна хьакъоастальча отделашка (секцешка) мара йохкарйІоцаш ГІулаьх ДІачакхдоаькхиГІа.

Корта бохабу маларан производственнийн предприятеште, ГІиллошашта, дешаре заведенешта, берий учреждеденета, больницашта, санаторешта, салоІча ціешоштА, вокзалашта, пристанешта, аэропорташта, культурни прелишкин предприятешта юхерча торговн предприятешта, дукхаа кхьаьхьаьхьой ГІулаьхн сакъердаьн болча моттигашка, мелкорозничнн торговн сеть дохка йиш ян, корта бохабу маларан ишкта дохка а мела а боьнъо лац санаторешка, салоІача ціешоштА, профилактореШка, туристически базашка, турпоходашка, молокечнаш ВІаьгІиХкийІта хьакъетахкой сиЛа бахка, ерригача тайпарча общественнаш транспорта ТІа.

Корта бохабу маларан дохка йиш ян 21 цу даьннача та нахага мара. Балла деношка чхьаГІаьн кхьаьхьа 1-ча сахьат даьнначул ТІехьаГІа мара ян дохкалда.

СССР Госплева, СССР кхачаг промышленностн министерстванн ТІаДилдад кагийча расфасовкаГІа къаранъ дохкилга шерделга.

СССР Министрий Совето оттадаьд, корта бохабу маларан дохкара порядкех дола дешаш, СССР правительства решенеехГІа ихьедедешкара ДІаяккхарашн дешаш, иоьаЙ моттигерча хьалашна хьежийа областашн йолча союзни республикан Министрин Советашен, кхьча союзни республикашна автономни республикан Министрий Советашта, хьалха депутаташ краевой, областной Советий исполкомашта, гг. Москвеи Ленинграденн йоагГ-йоагГача иосгорисполкомон ленгорисполкомон хьоаздеиеш долга.

СССР Министрий Совето ТІаДилдад:

союзни республикан Министрий Советашта, автономни республикашта, СССР торговле Министерстванна, Центросоюза, торговь сеть йолча министерстваш тех ведомствашт могадаьлла уьх гаргаргара шерашка кьаьнъ ликероводочни изделеш алхха специализированн тинашка е кхачаг продукташ йолчачу чакашна хьакъоастальча отделашка (секцешка) мара йохкарйІоцаш ГІулаьх ДІачакхдоаькхиГІа.

Корта бохабу маларан производственнийн предприятеште, ГІиллошашта, дешаре заведенешта, берий учреждеденета, больницашта, санаторешта, салоІача ціешоштА, вокзалашта, пристанешта, аэропорташта, культурни прелишкин предприятешта юхерча торговн предприятешта, дукхаа кхьаьхьаьхьой ГІулаьхн сакъердаьн болча моттигашка, мелкорозничнн торговн сеть дохка йиш ян, корта бохабу маларан ишкта дохка а мела а боьнъо лац санаторешка, салоІача ціешоштА, профилактореШка, туристически базашка, турпоходашка, молокечнаш ВІаьгІиХкийІта хьакъетахкой сиЛа бахка, ерригача тайпарча общественнаш транспорта ТІа.

Корта бохабу маларан производственнийн предприятеште, ГІиллошашта, дешаре заведенешта, берий учреждеденета, больницашта, санаторешта, салоІача ціешоштА, вокзалашта, пристанешта, аэропорташта, культурни прелишкин предприятешта юхерча торговн предприятешта, дукхаа кхьаьхьаьхьой ГІулаьхн сакъердаьн болча моттигашка, мелкорозничнн торговн сеть дохка йиш ян, корта бохабу маларан ишкта дохка а мела а боьнъо лац санаторешка, салоІача ціешоштА, профилактореШка, туристически базашка, турпоходашка, молокечнаш ВІаьгІиХкийІта хьакъетахкой сиЛа бахка, ерригача тайпарча общественнаш транспорта ТІа.

Корта бохабу маларан

СССР Лакхехьарча Совета Президиуме

СССР Лакхехьарча Совета Президиуме «ТІехдаьккха маларан меларан алкоголизмин тобу кьовсам чІоагІбаран» Указ ТІаийІад. ТІехдаьккха маларан меларан кьовсам лоаттабгА доЛа Указ ТІаийІад. ТІехдаьккха маларан меларан кьовсам лоаттабгА, маларан ДІачакхдоаькхиГІа доЛа Указ ТІаийІад. ТІехдаьккха маларан меларан кьовсам лоаттабгА, маларан ДІачакхдоаькхиГІа, ваьнна ишкаьнъ а хьежаю премеи алапеца кьаьна. ІІаьгІ-ГІа пракгиаьна юкъедоалгда.

Союзни республикан Министрий Советашта Центросоюза ТІаДилдад из моша бо-лаш, бокъабаь е ГІерагІа бохкар шерлар духа. кюаьнашкара, сохозашкара, балхача нахагара совлеп бола сем, комсаш, комарашн дукхаГІа хьаьнеГІа, цу продукция нарешеш, компоташ, джемаш, сокаш еш переработка елга, ІІаьна ишта ун кертерча даьлье кагийча расфасовкаГІа арахецаГІа.

Предприятеште, цу даьлье волгоградта а, организацешта, учреждешта бокъо лац гражданинкара ціаГІа хьадаь чхьаГІар, чхьаГІара материаллаш хьаьЙе.

Союзни республикан Министрий Советашта, СССР торговле министерстване, Центросоюза, торговь сеть йолча кхьча министерстваш тех ведомствашт могадаьлла уьх гаргаргара шерашка кьаьнъ ликероводочни изделеш алхха специализированн тинашка е кхачаг продукташ йолчачу чакашна хьакъоастальча отделашка (секцешка) мара йохкарйІоцаш ГІулаьх ДІачакхдоаькхиГІа.

Корта бохабу маларан производственнийн предприятеште, ГІиллошашта, дешаре заведенешта, берий учреждеденета, больницашта, санаторешта, салоІача ціешоштА, вокзалашта, пристанешта, аэропорташта, культурни прелишкин предприятешта юхерча торговн предприятешта, дукхаа кхьаьхьаьхьой ГІулаьхн сакъердаьн болча моттигашка, мелкорозничнн торговн сеть дохка йиш ян, корта бохабу маларан ишкта дохка а мела а боьнъо лац санаторешка, салоІача ціешоштА, профилактореШка, туристически базашка, турпоходашка, молокечнаш ВІаьгІиХкийІта хьакъетахкой сиЛа бахка, ерригача тайпарча общественнаш транспорта ТІа.

Корта бохабу маларан

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

«ТІехдаьккха маларан меларанна, алкоголизмин дуьхьал лоаттабгА кьовсам чІоагІбаран, маларан дохкилга ДІаяккхара де дезарий хьакъехьа» Указ ТІаийІад РСФСР Лакхехьарча Совета Президиуме.

I. ОБЩЕСТВЕННИ МОТТИГАШКА СПИРТА МАЛАРАШ МЕЛАРАХИ ОБЩЕСТВЕННИ МОТТИГАШКА МЕНИНА ВОЛАШ ХИЛАРАХИ БОЛА БЕХКТОХКАМ

1. Улицашта, стадионашта, скверашка, парканашка, массе а тайна болча витаьрча транспорта тІа, кхьча общественни моттигашка, хьалха ТІехдаьккхарчу моттигерчу Совета исполнительни комитеташкара ДІаяккхарчу ДІаяккхарчу ДІаяккхарчу

КПСС XXVII СЪЕЗДА НАКЪАДОЛХАШ

Социалистически яхьа оагІув

ПЯТИЛЕТКА ХЬАЛХАЛАТТАР

Назрановски ПМК-432 коллективе жеттел из чуйолгіева «Чечинтсельстрой» трестеа дуккагІовача ГІишлолкошта дика йовзиш цер чІоагІа лоархІаниш я Местоева ПьлІаматт. Даим социалистически яхье хьалха а латташ, дог гІоздоЙча тоатташ доахкан хеадоча хьвинад цун сий къаьхьгаьна коллективе. 1967 шера деиз ку цхьан моттиг балха моттиг да хуннаш къаьхьгаьн я ПьлІаматт. ГІишлолой бахьах тІехдика кхеташ, ций а новкъостий а къаьхьгаьн ма хетта дина вІаштІехьбоьнгІа хоьл хилхаьх тарра ГІишлолой комплексин бригадама иерте оттаю яз. Хьаданна ПМК-432 бригадаьта юкъе яьржача социалистически яьхьа хьалха латташ хьайоа тІа цун коллективе. Шо ешаьчашца доьла ГІишлолн балхан дикен тІехдикеи шера а ма хуьлйеттас, хІара е оненгІа нерган 125 — 130 процент хьоахаьнчьо ю.

Ши-цергІа хьалхлиш дац

Н. ПЛИЕВА сурт.

ДИКАГІБАРАШЦА НИЙСЛЕ!

Хьалхсгама а политически а хьинар Чечоагіа аьлчаьна болиш тІаьмІадар Нохчи-ГІалгІай хьалхгаьмошца парте ХХVII съезд гулъаьрх болх КПСС ЦК апрелькоа (1985 ш.) Пленума решени.

ТІа-ТІа шераГІа яржаш латт производственни коллективашца «1985 шера а цхьаЙтаГІа пятилетка а план толаме хьоахчиъ, да ма да доагІаьра духьала гІо КПСС XXVII съезда» яьхьа дезаьгІа йолаена социалистически яьхь.

Хьинаре къаьхьийар республика индустре балхаоюша майна хьалхарчо паьта а, хІаьта шиитта 20 апрелеи 4 мает коммунистически субботникашца хинначе демошка а. Эттара дикагІоча къаьхьгама оьсарлен хьоахаьнчо гойтар цар цу деношца. Республика ерригача промышленносто (юкъаьх ца йоьлаш йоьла производственни цкел йоьла предприятеашца 16-ннинхеча) арахийцар 3,5 миллион сома маьхьа продукция, 1,2 миллион сома маьхьа хьоахчашца подряди балхаш, пятилетка соьлла юкъе дахийтад 900 аьзар сом гаргга дика хьийтача кьих доагІар.

Из да вай республика производственни коллективашца мохк экономически а социально а дегІаьхарг тешаш лаьхьара дешьера пирте хьалхашца оттеда дехкинчаш хоьхчашдеча льаьа даьхьа.

Иешиг ца вай республике цкьайтаГІа пятилетка чакхйоьла цера хьалхарчо деношка деиз хьикарг кхьаьга, тІаьмІадь социалистически денхаьрш сийденца хоьхчашцу, материалех иьхм беш лайда нийр, производства эффективность лаьхка доаттаю хьалха латтаьн коллективашца.

Дерригача хьалха цІей доЙа Котаьлов Да хьалІахоьчаш латтаьш иьхьчар мехкадьттахошца даГІаш чІоагІа Гіоздаьха Ленина орден лелаоча «Громкий» яьхча производственни объединенена Сийлахь-боьхьача Дайжехьа тІеи тІа Котаьлов йоьжжача доьхьа ловзаьнна даьхьа лаьрхІа І-ча степеьна Даймехка тІема орден хьоьжаьрах боьла хоьм. Вай деношца а, тІагІерта къаьхьгаьн тІема пирте тІаьрах цеш хьал а доаттадеш, толаме хьоахаьнчьий цар 1985 шера 4 беттта лиьн.

Продукци ДІаьхийтара план 102 процент хьоахаьнчьий объединене, планаш совГІа дьахкад 19 аьзар тонн мехкадаттаьн 11 миллион куб.метр газ, тІаьмІадеча социалистически денхаьрех планаш совГІа шера даьнна дезна исхидьатта 25 аьзар тонни жижа еза та 7 миллион кубометрн йолча.

Хьалхарча квартале хьоьвий «Грознефть» объединене коллективо 476 аьзар тонн нефт-сахьат электроэнерги, 80 тонн совГІа бензини дизельни доагорни. Уж ресурсаш хьоахчамбоьлш ар суй ботинк хиннача ницкаллаш хьоаьнна доагорен материалийн чотагІа болх бара.

ЦкьайтаГІа пятилетка чакхйоьла цу ДІедоаделнна ца хьалхарчо дешьера денна толаме къаьхьгаьн я «Промавтоматика» яьхча Іалмаьрпроизводственни объединене Ольтин завода. Продукци ДІаьхийтара бІаьтта цаьн 107 процент хьоахчашъий цу заводо, производства боарам 18 процент лаьхбенна; дешьера шера цу юкъаьра нийдича. Къаьхьгама оьсарле лаьхьара задаьн 102 процент хьоахчашъий, 2,2 процент сов дельнвад 1984 шера хьалхарча бІе беттаза нийдиче цхьан болхлочо хьадер. Задаьн а денхаьрш а лаьрІаьна хьоахчашъий договоран продукци доаттаьра план. Хьалха эша товарш арахецара планан 109 процент хьоахчашъий, 0,5 процент эффективни болх беш йоьла а коллективашца.

Дикка тІехьхоахчашъий къаьхьгамаш оьсарле лаьхьара план Карабулаевна хиирхаьгентий завода. Грозиерчен, Гудермесерчен «Нефтехимзапчасть» заводашца, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни заводо, Грознерча ремонтно-механически предприятие, «Аргунводпрок» объединене, къаьхьгама оьсарлен.

1984 шера хьалхарча бІе беттаза нийдиче дикка дегІаьхьалий къаьхьгама оьсарле; Гудермесерча химиски инструментий заводо — 6,5 процент, Шаьлаьрчен Ермоловеьнерчен мехкьуьбоахамаша, — 7 — 9,6 процент, «Автосепооборудование» оьлача опытно-экспериментальни заводо — 8,9 процент, макаронин фабрика — 5,8 процент, ваьчар.

Амма вІалла дукха а ца ГІулаьхьан ишта латтаьн йоьла предприятеш. Из вайна новкъаьдле я, йолаш я йоьжаьгаьна оьсарле лаьхьара къаьхьгаьра планаш задаьнен хоьчашъеш йоьла предприятеш, ишта хиннА а ца Іеш, дукхаьна предприятеашца къаьхьгама оьсарле лаьхлуш ца хилараш совГІа лохлу. Ишта, цхьан болх-лочо хьадедар 5 процент лоьдинна: «Пищеаппарат» заводе, «Трансмаш» оьлача заводе — 5,8 процент, Биохимически заводе — 28,1 процент, цементин — 13,1 процент, «Чечинтсельстрой» треста ашкьабетонни конструкцей заводе — 9,3 процент. ГІулаьхьа ишта латтаьн хилара бахьанаш дукха да, амма царех керттерлар да къаьхьгама эсала вІаштІехьбиннаьр, къаьхьгама дисциплина лоьх хиннаьр, материально-технически Іалашо во хилар.

ЦІаьхьана хана пайда ца эшаш лаьтт производственни ницкаллаш ухх заводашца: «Трансмаш», цементни, Назрановски, Малгобекски, Старопромысловски кирпичин еча заводашца, Грозненерча ковГІа ТІаьмІадь ковГІа ницкаллаш фабрикашца, «Чечинтсельстрой» ашкьабетонни конструкцей заводе, йй аьмахкаьчен А. Ф. йолча маьхх счет заводашца.

Производственни нилаьлен сиина пайда ца нийдар бахьан долиш цу предприятеашца ковГІа хьалхо бахьана чІоагІа эшаш йоьла продукции.

Доагорах, энергех, материалех, къаьхьа ресурсех хьоьм а беш пайда нийдарах ца йоьжаьгаьна ницкаллаш ца республике.

1985 шера хьалхарча квартале ерригача республикие хьоьвий 1303 тонн Іаьрщаьна металла прокат, 1453 тонн металл, 353 кубометр хьун материаллш, 11,9 тонн нотельно-печной доагор, 1,4 аьзар тонн дизельни доагор, 422 тонн автобензин.

Хьалха эша товарашца арахецара бІе беттта планан хоьчашъийнна «Трансмаш», «Пищемаш» яьхча заводашца.

«Чечинтсельстройматериалы» ПО, Грознерча ковГІа ГІирсен Назрановски тринитаьнна фабрикашца; хІамаш тетача производственни объединене, «ЧечинтсельстройгиПО» ПО, бахьана нийдаьнна бІе беттаза еча министерства предприятеашца, Республика къаьхьгамохшца ДІаьхьалча ян, 400 аьзар ГІоьнуьн тІехьаьнна, цара юьрхьо ТІаьмІадь, 115 аьзар тер телата кота ГІирс, 614 аьзар сома маьхх мебель, изделей кхьдолш тайпаш.

Массаьнна ваьлде беза бахьа ерригача участкашца бехьтоьхьаьн организованностин, ДІаьдаьнна деза ТІаьмІадь, толаме чакхдаьнна деза 1985 шу а ерригача ЦІаьпеера я, деза ма доаттІаьра дукьала дахка деза КПСС XXVII съезда а — из республика хІара къаьхьгамхочун, хІара коллективна дикагІ.

Шера пхи зэар метр бурудтаьрашца юкъе яьржача социалистически яьхь тьаьнаре дагьна лоаЙаш я Горячеводски бурудтаьрашца хиирхаьгентий завода, Грозненерчен, Гудермесерчен «Нефтехимзапчасть» заводашца, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни заводо, Грознерча ремонтно-механически предприятеашца, «Аргунводпрок» объединене, къаьхьгама оьсарлен.

ШолгІа декхарашца даим дезна хоьчашъ а деш, хьаданна социалистически яьхь хьалха латтаьн хилараш беза.

Дикка тІехьхоьчашъийнна къаьхьгамаш оьсарле лаьхьара план Карабулаевна хиирхаьгентий завода, Грозненерчен, Гудермесерчен «Нефтехимзапчасть» заводашца, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни заводо, Грознерча ремонтно-механически предприятеашца, «Аргунводпрок» объединене, къаьхьгама оьсарлен.

1984 шера хьалхарча бІе беттаза нийдиче дикка дегІаьхьалий къаьхьгама оьсарле; Гудермесерча химиски инструментий заводо — 6,5 процент, Шаьлаьрчен Ермоловеьнерчен мехкьуьбоахамаша, — 7 — 9,6 процент, «Автосепооборудование» оьлача опытно-экспериментальни заводо — 8,9 процент, макаронин фабрика — 5,8 процент, ваьчар.

Амма вІалла дукха а ца ГІулаьхьан ишта латтаьн йоьла предприятеш. Из вайна новкъаьдле я, йолаш я йоьжаьгаьна оьсарле лаьхьара къаьхьгаьра планаш задаьнен хоьчашъеш йоьла предприятеш, ишта хиннА а ца Іеш, дукхаьна предприятеашца къаьхьгама оьсарле лаьхлуш ца хилараш совГІа лохлу. Ишта, цхьан болх-лочо хьадедар 5 процент лоьдинна: «Пищеаппарат» заводе, «Трансмаш» оьлача заводе — 5,8 процент, Биохимически заводе — 28,1 процент, цементин — 13,1 процент, «Чечинтсельстрой» треста ашкьабетонни конструкцей заводе — 9,3 процент. ГІулаьхьа ишта латтаьн хилара бахьанаш дукха да, амма царех керттерлар да къаьхьгама эсала вІаштІехьбиннаьр, къаьхьгама дисциплина лоьх хиннаьр, материально-технически Іалашо во хилар.

ЦІаьхьана хана пайда ца эшаш лаьтт производственни ницкаллаш ухх заводашца: «Трансмаш», цементни, Назрановски, Малгобекски, Старопромысловски кирпичин еча заводашца, Грозненерча ковГІа ТІаьмІадь ковГІа ницкаллаш фабрикашца, «Чечинтсельстрой» ашкьабетонни конструкцей заводе, йй аьмахкаьчен А. Ф. йолча маьхх счет заводашца.

Производственни нилаьлен сиина пайда ца нийдар бахьан долиш цу предприятеашца ковГІа хьалхо бахьана чІоагІа эшаш йоьла продукции.

Доагорах, энергех, материалех, къаьхьа ресурсех хьоьм а беш пайда нийдарах ца йоьжаьгаьна ницкаллаш ца республике.

1985 шера хьалхарча квартале ерригача республикие хьоьвий 1303 тонн Іаьрщаьна металла прокат, 1453 тонн металл, 353 кубометр хьун материаллш, 11,9 тонн нотельно-печной доагор, 1,4 аьзар тонн дизельни доагор, 422 тонн автобензин.

Хьалха эша товарашца арахецара бІе беттта планан хоьчашъийнна «Трансмаш», «Пищемаш» яьхча заводашца.

«Чечинтсельстройматериалы» ПО, Грознерча ковГІа ГІирсен Назрановски тринитаьнна фабрикашца; хІамаш тетача производственни объединене, «ЧечинтсельстройгиПО» ПО, бахьана нийдаьнна бІе беттта еча министерства предприятеашца, Республика къаьхьгамохшца ДІаьхьалча ян, 400 аьзар ГІоьнуьн тІехьаьнна, цара юьрхьо ТІаьмІадь, 115 аьзар тер телата кота ГІирс, 614 аьзар сома маьхх мебель, изделей кхьдолш тайпаш.

Массаьнна ваьлде беза бахьа ерригача участкашца бехьтоьхьаьн организованностин, ДІаьдаьнна деза ТІаьмІадь, толаме чакхдаьнна деза 1985 шу а ерригача ЦІаьпеера я, деза ма доаттІаьра дукьала дахка деза КПСС XXVII съезда а — из республика хІара къаьхьгамхочун, хІара коллективна дикагІ.

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

аьсамдоаладаш датт продукции арахецийла, лаьхлуш латт къаьхьгама оьсарле, хоьчашцу тІаьмІадь социалистически денхаьрш. ДІабаьхьна бІе беттта коллективо планан задаьнен хоьчашъ хьалха ца йоьла товаран арахецара задаьнна, ДІадаьхьа шера цу хьалха нийдиче 17 процент дукьаьгІа арахийцар уж.

Хебаргіа а довзаш ГІулаьхьанна хоьчашцу объединене материалашца къаьхьгама оьсарлен ца хилараш ТІаьдерзадь доаг ГІулаьхьан. Карарча шера хьалхарча квартале хьоьвий 28 тонн Іаьрщаьна металла прокат, нотельно-печной доагор — 8 тонн, Йоьжаьгаьна энерги — 20 Гкал, электроэнерги — 36 эзар киловатт-сахьат.

Продукцера ДІадоаг лоьдаре тІедерзадь хьалда доаг а ГІулаьхьан дар бахьан хоьдаьд 42 эзар сом.

Иешиг ца кхьийола хьалха а лаьтта коллективашца а. Из да ниьн болх беш а хьоьхкам оьа йиш йолаш а барашъ болаш ба яьхьга.

Цунца ихьана, беш беттта итогашца хьалхьоьчаш бесса, балха массеьнна участке тІе хьадисдар ДІадаьнна ВІаштІехьдаьнналаш, Іайн апрель беттен шера йолча нийнаьнна даьхьа лаьрхІа ДІедерзашца хьенна ицар тешаш.

Продукци ДІаьхийтара план хоьчашъьхьаьнна Грозхефтеоргснтез» ПО,جججججج

Хургболча хъувкъама йоахко еш

БАЬЦЦАРЧА КХАШКА...

РЕПОРТАЖ

Къаьлгагма хьинар тІоаг-гІа аЗдешна къаьлгаш а «Солнечный» яхаЗа баьцдаарш леладеча совхоза йоцкх коллективна. Лаьттаьчарг балхаш дерий говзал йоаха хилар, цар болх вІашТехьа хилар, тІаьдиллар иохьачаьцара, технологически дисциплина лаьхка хилар баьхьл долам, цар вІашТехьаьдилла хилар бина ладаьна ЗаЗ, Іа дІаьхьа хилара біаьсте тІехьалгІ ларбаьхьл долаш тІаьтта халонаш дІаьхьа. ЗстагІа дІаьгІа йоаха агротехнически хьаьдІайІйра 915 гентара тІа поиндораш, нарсаш, кьабц, баьцдера горохеш, кхьдола баьцдаьзаьнаш.

— Цу наьхьаьца хьайор оаха 11-гІа пятилетка чаьхьйолача шера ТаЗйца дехьаьрш кхочаьцаьдера коллективе, — йоах совхоза директора Нюрбатан Магомедович Дудаева. — Кхьча тайпара бе йиш я ли тхьа- болх, хІанна аьлча оаха толаман дитарг ЛКПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ІІІе байраьхь ма еннайІ тхона. Хьаьта оаха доккар я оттаьдеш, тхоаьшта хьалхьа ма ма цкьаьнна я дІа па яьла.

Дуьйца лелаш я дан-дехкар хало хилирх, амма шоаг-чаьдуьгуьйлаш да. Пятилетка план дІа шера кхочаьчьнаьл совхоза коллективо, хІанна паччаьхьаьхенна ДІаьхьа йоаьла продукт ерриг-гІа планах совгІа я, Хьаьта кІеІаьга а ма: уьх шера 13500 тонн дІаьна лаьрхІаьг баьцдаарш лелаьдераша. Из 2700 тонн аьлаьл совгІа я.

Лелна доттаьгІ шоаьчаьнгара оьсарра лаьхка йолош а дика я хьега лела кьа. Болх ишна баргаІа, тІехІина лоарХІаьгІар дІаьгІаьгІа йолаш дерашца лелаьдераша, ТІаьдиллар коллективаца, Уьн цел тохаш чаьхьаьлнача чувствуйаш тІе бІергаго йиш яа оьсарра бІаьрг, цунна сиЗна да дегІаьуг баьцдаарий культурашца. ХІаьта а дІаьйІйначя хІаьмашта эшна мергІеран ГІаьдаьгІа дерашца механизаторийн ба. Цундуьйла санаьхьара хьаьхошаш да тракторана ду таташ. Грацуьлгорашна тукашца бьаьгІа ладаьнна, ладаьнна, еш а хошо ю нутгаьрашца юкъе культурашца оцьу йолча механизаторашца. Ахмадов СаидЗемин, Висиев Батыс, Аспмерзуев Іаьдал-Вахида, кІоьчар, ХІараме шоссца тІех кхочаьчьнгІо дар сменна задаеш.

Бийсана а саьмІйгаш трактористаша Тарасов Саид-Эмин, Одамиров Іарбе, Алиаров Маврабека баьцдеГІашца, зе дечА хІаьмашцарн лаьрарашцарн кьоьсаьл. Цундуьйла доаллача хІиманнгІ растворг етт цар плантацеш.

Дукха болх ба уьх деношца механизаторашца Мизиев Султанбийг, Дудаев Мусийн, Закриев Іусаин, Эндаев Джамалайн, кхьчарна тІаьлаттар. Дукха хІама ца эшнин дІайІйалха а бе: а болх бу цар ЛенлаьчА ДІН-100 яьхча хиЗ дегІаьчА агрогІаьшца. ДогІаьн хьисаьнг хиЗ дегІаьчА установка хІара дешнна бибсаьнна 50—60 гектара тІа дІайІйача баьцдаарашца хиЗ тох совхоза механизаторашца.

— ХиЗ-м дукхагІа я хоза йиш ер, — аьлаш ваьна ранаш ва керттера агроном. — Амма кІеІаьга да нанала чура хиЗ, ЦундуьйлА шоаьлагІа сменнаьр дукхаьл-м ПХИ установка мара хиЗаш хиЗ дегІаьш.

...250 гектара тІа ЗйІна баьцдера горохеш ЗаьЗа тохаш йолаш. Йийса да ЗаьтІаьлгІаьчА марсеш, поиндорий, кьоьг цІийІ, кьыча баьцдаарийн мугІаьрш. УрагІа йолхаш лаьт, кІаргІаьлаш сиЗна йолаш, хоЗийн сальмарсаьнгІ лордаьгІаьш. Массанахьа а гуш я дІаьйІйначя хІамашта гІулаьнг йолаш ладаьнна. Цундуьйла шоаьлагІа сменнаьр дукхаьл-м ПХИ установка мара хиЗаш хиЗ дегІаьш.

...250 гектара тІа йий